

SİRKÜ : 2016/09

Konu : Nakit Sermaye Artırımlarında Vergi Avantajı (2)

KAYSERİ

08.04.2016

04.03.2016 tarih ve 29643 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kurumlar Vergisi 1 Seri No.lu Genel Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair 9 Seri No.lu Tebliğ ile 5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 10/1-(ı) fıkrası ve 2015/7910 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı çerçevesinde sermaye şirketlerinin kuruluş ve/veya daha sonra gerçekleştirdikleri sermaye artırımlarında artırılan tutarın nakit olarak ödenen kısmı üzerinden hesaplanan tutarın kurum kazancından indirimine ilişkin açıklamalar yapılmıştır. Aşağıda daha önce 2015/14 no.lu sirkülerimizde yapılan açıklamalar Söz konusu Tebliğ'de yapılan düzenlemeler ilave edilerek güncellenmiştir.

Kimler yararlanabilir	Yararlanamayacaklar
Kurumlar Vergisi mükellefi sermaye şirketleri, (Anonim, Limited ve Sermayesi Paylara Bölünmüş Komandit Şirket)	-Finans-Bankacılık Sigortacılık sektöründe faaliyet gösterenler, -Kamu İktisadi Teşebbüsleri,
İndirim uygulanacak sermaye artışları Sermaye şirketlerince ilgili hesap döneminde ticaret siciline tescil edilmiş olan ödenmiş veya çıkarılmış sermaye tutarlarındaki nakdi artışlar ile yeni kurulan sermaye şirketlerinde ödenmiş sermayenin nakdi olarak karşılanan kısmı için indirim uygulanacaktır.	İndirimden yararlanamayacak sermaye artışları Sermayenin azaltıp tekrar artırılmasından kaynaklı artırımlar, Sermayeye ilave edilen nakit dışında varlık taahhütleri, Öz sermaye unsurlarından (iç kaynaklardan) sağlanan artırımlar, Birleşme, devir ve bölünme işlemlerinden mütevellit artırımlar, Ortaklar veya ortaklarla ilişkili olan kişilerce kredi kullanılmak veya borç alınmak suretiyle gerçekleştirilen sermaye artırımları, Şirkete nakdi sermaye dışında hisse senedi, tahvil veya bono gibi kıymetlerin konulması suretiyle gerçekleştirilen sermaye artışları, Bilanço içi kalemlerin birbiri içinde mahsubu şeklinde gerçekleştirilen sermaye artışları, Sermayeye eklenen veya sermaye taahhüt borcuna mahsup edilen Ortak C/H'nın durumu Nakit sermaye indirimi uygulamasına ilişkin olarak yayımlanan Tebliğ taslağında yapılan açıklamalar ve verilen örneklerde Ortak C/H'nın sermayeye eklenmesi halinde bu tutar için nakit sermaye indiriminden yararlanılamayacağı belirtilmiş, ancak yayımlanan metinde bu açıklama ve örneğe yer verilmemiştir. Diğer taraftan Tebliğde bu anlamda daha kısıtlayıcı bir ifade olan bilanço içi kalemlerin birbiri içinde mahsubu şeklinde gerçekleştirilen sermaye artışlarının indirimden yararlanamayacağı açıklaması bulunmaktadır.

<p>İndirimden Yararlanmama Süresinin Başlangıcı ve Yararlanma Süresi</p> <p>Sermaye şirketlerinin yetkili organlarının kısmen veya tamamen nakdi sermaye artışına ilişkin kararının ticaret siciline tescil edildiği hesap döneminden itibaren başlamak üzere ve izleyen her bir hesap dönemi için ayrı ayrı indirim uygulamasından yararlanabileceklerdir.</p> <p>Buna göre sermayenin azaltılması veya sermayenin kullanılması ile ilgili kısıtlamalar hariç, nakit sermaye indiriminden Şirketin faaliyette bulunduğu süre boyunca yararlanılabileceği anlaşılmaktadır.</p>	<p>İndirim Hakkının 01.07.2015 tarihinden sonra gerçekleştirilen tescillerle sınırlandırılması</p> <p>Uygulamaya ilişkin olarak yayımlanan Tebliğde 01/07/2015 tarihinden itibaren ticaret siciline tescil edilmiş olan ödenmiş veya çıkarılmış sermaye tutarlarındaki nakdi sermaye artışları veya bu tarihten itibaren yeni kurulan sermaye şirketlerinde ödenmiş sermayenin nakit olarak karşılanan kısmı üzerinden indimin hesaplanacağı açıklanmıştır.</p> <p>Ancak (ı) bendindeki açık hüküm ile indirim konusu yapılacak tutar 01.07.2015 tarihinden sonra yapılan tescillerle sınırlandırılmamıştır. Bu bent hükmünün 01.07.2015 tarihinden itibaren yürürlüğe girecek olması, indirim uygulamasına başlanacak tarihi belirtmekte olup, bu tarihten önce yapılan tescillerin indirim hesabı dışında tutulmasını haklı kılmamaktadır.</p> <p>Bu sebeplerle 01.07.2015 tarihi itibarıyla içinde bulunan hesap döneminin başlangıç tarihinden (hesap dönemi takvim yılı olanlar için 01.01.2015, özel hesap dönemine sahip olanlar için 01.07.2015 tarihi itibarıyla içinde bulunulan hesap döneminin başlangıç tarihi) itibaren yeni kuruluş veya sermaye artışının tesciline bağlı olarak 01.07.2015 tarihinden önce gerçekleştirilen nakit sermaye ödemeleri de dâhil olmak üzere 01.07.2015 tarihinden sonra yapılacak nakit sermaye ödemelerinin 01.07.2015 tarihinden itibaren indirim hesabında dikkate alınabilmesi hakkaniyet ve eşitlik gereğidir.</p>									
<p>İndirim tutarının hesaplanmasında uygulanacak faiz oranı</p> <p>İndirim tutarının hesaplanmasında uygulanacak faiz oranı olarak</p> <p>TCMB tarafından indirimden yararlanan yıl için en son açıklanan</p> <p>Ticari Krediler (TL Üzerinden Açılan) (Tüzel Kişi KMH ve Kurumsal Kredi Kartları Hariç)</p> <p>kullanılacaktır.</p>	<p>2015 yılı nakit sermaye ödemeleri için uygulanacak faiz oranı</p> <p>TCMB tarafından 2015 yılı için en son açıklanan Ticari Krediler (TL Üzerinden Açılan) (Tüzel Kişi KMH ve Kurumsal Kredi Kartları Hariç) faiz oranı %14,65 olup, 2015 yılında kapsama giren nakit sermaye ödemeleri üzerinden bu oran kullanılarak indirim tutarı hesaplanmalıdır.</p>									
<p>Uygulanacak İndirim Oranı</p> <p>-Genel İndirim Oranı : %50</p> <p>Bakanlar Kurulu kararı ile % 50 indirim oranının artırıldığı nakit sermaye ödemeleri,</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Halka Açıklık Oranı %</th> <th>ilave ind. oranı%</th> <th>toplam ind. oranı%</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>50 ve daha az</td> <td>25</td> <td>75</td> </tr> <tr> <td>50 den fazla</td> <td>50</td> <td>100</td> </tr> </tbody> </table> <p>-Yatırım teşvik belgelerindeki Sabit yatırım tutarı harcamaları 25 75</p> <p>Yukarıda belirtilen ilave indirim oranları ayrı ayrı uygulanacaktır. Örneğin halka açıklık oranı %50 den fazla olan bir Şirket nakit sermaye artırımını ile yatırım teşvik belgesi kapsamında makine teçhizat aldığı indirim oranı toplam (%50 + %50 +% 25=) %125 olarak uygulanacaktır.</p> <p>(*) 2015/7910 sayılı Kararda arazi arsa yatırımlarında kullanılan nakit sermaye ödemeleri için indirim oranının %0 olarak uygulanması öngörülmüş olup, yatırım teşvik belgesi kapsamındaki arazi ve arsa alımlarına ödenen tutarlar için Maliye Bakanlığınca açıklama yapılmaması halinde özelleştirilerek işlem yapılması uygun olacaktır.</p>	Halka Açıklık Oranı %	ilave ind. oranı%	toplam ind. oranı%	50 ve daha az	25	75	50 den fazla	50	100	<p>İndirim Oranı %0 olarak uygulanacak nakit sermaye artırımları</p> <p>Her bir hesap dönemin sonu itibarıyla;</p> <p>Gelirlerin % 25 ten fazlası faaliyet dışı gelirlere ilişkin olarak oluşmuş ve</p> <p>Aktif toplamının %50 veya daha fazlası bağlı menkul kıymetler, bağlı ortaklıklar ve iştirak paylarından oluşanların,</p> <p>gerçekleştirdiği nakdi sermaye artışlarında indirim oranı %0 olarak uygulanacaktır. Ancak nakit sermaye ödemesinin yapıldığı hesap döneminden itibaren bu kriterler her bir hesap dönemi sonu itibarıyla test edilerek, daha sonraki hesap dönemlerinde bu kriterlere sahip olunmaması halinde nakit sermaye indiriminden yararlanılabilecektir.</p> <p>Artırılan nakdi sermayenin başka şirketlere sermaye olarak konulan veya kredi olarak kullanılan kısmına tekabül eden tutar için indirim oranı %0 olarak uygulanacaktır. Ancak başka şirketlere sermaye olarak konulan veya kredi olarak kullanılan tutarın geri alınması halinde indirimden yararlanılabilecektir.</p>
Halka Açıklık Oranı %	ilave ind. oranı%	toplam ind. oranı%								
50 ve daha az	25	75								
50 den fazla	50	100								

	<p>Arazi ve arsa yatırımı yapan şirketlerde arsa ve arazi yatırımına tekabül eden nakit sermaye ödemelerinde;</p> <p>İndirim oranı %0 olarak uygulanacaktır. Nakit sermaye ödemesi yapıldıktan belli bir süre sonra arazi arsa alınması halinde nakit sermayenin şirkette kaldığı süre için indirimden yararlanılabilecektir.</p> <p>09.03.2015 tarihinden 01.07.2015 tarihine kadar olan dönemde, sermaye azaltımına gidilmiş olması halinde, artırılan sermayenin azaltılan sermaye tutarına tekabül eden kısmına indirim oranı %0 olarak uygulanacaktır.</p>
<p>Sermaye artırımının gerçekleştirildiği ilk yıl indirim tutarının hesaplanması</p> <p>Artırılan sermayenin hesap dönemi içerisinde ortaklarca nakit olarak ödendiği (Nakden taahhüt edilen sermayenin, sermaye artırımına ilişkin kararın ticaret siciline tescil edildiği tarihten önce şirketin banka hesabına yatırılan kısmı için tescil tarihinin içinde bulunduğu) ay kesri tam ay sayılmak suretiyle, yılın kalan süresi için kıst dönem esasına göre indirim tutarı hesaplanacaktır.</p> <p>Örnek: Genel indirim oranına sahip bir A.Ş.'nin Ağustos 2015 döneminde tescil edilen sermaye artırımına ilişkin olarak Temmuz 2015 ve Kasım 2015 dönemlerinde 1.000.000 TL. tutarlarındaki nakit sermaye ödemeleri için indirim tutarı aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır.</p> <p>(Temmuz döneminde yapılan ödemenin tescil işlemi Ağustos olduğundan bu ödeme için kıst dönem sayısı 5, Kasım dönemindeki ödemenin kıst dönem sayısı 2 olarak alınacaktır)</p> <p>İndirim tutarı = Nakdi sermaye artışı x Ticari krediler faiz oranı x İndirim oranı x Süre</p> <p>Temmuz 2015 döneminde ödenen sermaye için indirim tutarı = 1.000.000 x %14,65 x %50 x 5/12=36.625,00 TL.</p> <p>Kasım 2015 döneminde ödenen sermaye için indirim tutarı = 1.000.000 x %14,65 x %50 x 2/12=12.208,33 TL.</p> <p>Toplam indirim tutarı= 36.625,00 + 12.208,33 = 48.833,33 TL.</p>	<p>Sermaye artırımının nakden ödendiği yılı takip eden yıllarda indirim tutarının hesaplanması</p> <p>Sermaye artırımına ilişkin ödemelerin gerçekleştirildiği yılı takip eden yılda ise aynı yöntemle ancak tam yıl üzerinden hesaplama yapılacaktır.</p> <p>2016 yılı sonu itibarıyla TCMB tarafından açıklanan faiz oranının %14 olduğu varsayılırsa yan tarafta verilen örnekteki 2015 yılında gerçekleştirilen sermaye ödemeleri için 2016 yılı indirim tutarı aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır.</p> <p>İndirim tutarı = Nakdi sermaye artışı x Ticari krediler faiz oranı x İndirim oranı</p> <p>İndirim tutarı = 2.000.000 x %14 x %50 = 140.000</p>
<p>Kazanç yetersizliği nedeniyle indirim konusu yapılamayan tutarlardan sonraki dönemlerde yararlanılabilecektir.</p> <p>Nakit sermaye artırımına ilişkin indirim tutarından hakkın bulunduğu ilgili yılda yararlanılması esastır. Ancak, sermaye şirketleri tarafından nakdi sermaye artışına ilişkin hesaplanan indirim tutarının kazanç yetersizliği nedeniyle ilgili olduğu hesap dönemine ait matrahın tespitinde indirim konusu yapılamaması halinde bu indirim tutarları, herhangi bir endekslemeye tabi tutulmaksızın izleyen hesap dönemlerine ilişkin matrahın tespitinde indirim konusu yapılabilecektir.</p> <p>Yukarıdaki örnekte belirtilen 2015 yılı indirim tutarından 2015 yılında kurum mali zararının bulunması sebebiyle, yararlanılmadığı kurumun</p>	<p>Kurum kazancı bulunduğu halde indirim hakkından yararlanılmaması</p> <p>Kurum kazancı yeterli olmasına rağmen indirim hakkından yararlanılmaması halinde yararlanılmayan indirim tutarından daha sonraki yıllara devir hakkının kaybedilmesi sonucunu doğuracaktır. Ancak yararlanılmayan tutar için ilgili yılın beyanı VUK'nun düzeltme hükümlerine göre düzeltilebilecektir.</p>

<p>2016 yılı kurum kazancının yeterli olduğu varsayılırsa; 2016 hesap döneminde hem yıllık indirim tutarı olan 140.000 TL.'den hem de 2015 yılında yararlanılmayan 48.833,33 TL'den birlikte yararlanılabilecektir.</p>	
<p>Sermaye azaltılması halinde azaltılan sermaye tutarına ilişkin indirim hakkından yararlanılmayacaktır.</p> <p>Nakit sermaye artırımına ilişkin indirimden yararlanan sermaye şirketlerinin daha sonra sermaye azaltımı yapmaları halinde, nakdi sermaye artışının azaltılan sermaye tutarı kadarlık kısmı için sermaye azaltımına ilişkin kararın ticaret siciline tescil edildiği ayı izleyen aydan itibaren yararlanılmayacaktır.</p> <p>Öte yandan, nakdi sermaye artışı yapılmadan önce sermaye şirketlerinin sermaye azaltımına gitmiş olmaları halinde, bu indirimin hesaplanmasında azaltılan sermaye tutarı kadarlık kısım dikkate alınmayacaktır.</p> <p>Şirketlerin teknik iflas ile karşılaşmamak için geçmiş yıl zararlarını bünye dışına çıkarma amacıyla sermaye azaltarak azaltılan sermaye ile geçmiş yıl zararlarını kapattıkları görülmektedir. Azaltılan sermayenin geçmiş yıl zararlarına mahsup edilmesi durumunda Şirketten her hangi bir fon çıkışı olmamakta, azaltma öncesinde ve sonrasında Şirketin finansal durumu değişmemektedir. Geçmiş yıl zararlarını kapatmak üzere sermaye azaltımı yapılması halinde de azaltılan sermaye tutarının nakit ödemelerine tekabül eden kısmının nakit sermaye indiriminden yararlanılıp yararlanılmayacağına dair Tebliğ'de bir açıklama yapılmadığından bu konuda özelge talep edilerek işlem yapılması uygun olacaktır.</p>	<p>Geçmiş yıllar karlarını ve çeşitli fonları sermayesine ekleyen şirketlerin sermaye azaltılması</p> <p>Aynı ve nakdi sermaye artışları yanında mevzuatın izin verdiği fonları ve geçmiş yıl karlarını sermayeye ekledikten sonra sermaye azaltan şirketlerde, azaltılan sermaye tutarının nakit sermaye ödemesine ait kısmının nasıl tespit edileceğine ilişkin bir açıklama bulunmamaktadır. Bu konuda özelge istenerek işlem yapılması uygun olacaktır.</p>
<p>Nakit sermaye indiriminden yıllık kurum beyanında yararlanılması esas olup, geçici vergi dönemlerinden sadece dördüncü geçici vergi döneminde indirim hakkından yararlanılabilecektir.</p> <p>Maliye Bakanlığınca; söz konusu düzenlemede indirim tutarının hesaplanmasında TCMB tarafından yararlanılan yıl için en son açıklanan ticari krediler faiz oranının dikkate alınmasının öngörülmesi gerekçe gösterilecek, geçici vergi dönemlerinden sadece dördüncü geçici vergilendirme dönemi itibarıyla bu indirimden yararlanılması mümkün bulunduğu açıklanmıştır.</p> <p>Mevcut geçici vergi düzenlemelerine göre; geçici vergiye tabi kazançlarının tespitinde, yıllık beyannamede yararlanabilecek tüm indirim ve istisnalardan yararlanılabildiğinden, nakit sermaye indiriminden ilk üç dönemde yararlanılmayacağına ilişkin bu açıklamaların genel geçici vergi rejimine aykırı olduğu görülmektedir.</p> <p>Kendilerine özel hesap dönemi tayin edilmiş olan sermaye şirketleri, şartların sağlanması kaydıyla, hesap dönemlerinin sona erdiği ay itibarıyla TCMB tarafından en son açıklanan ticari krediler faiz oranını dikkate alarak indirimden yararlanabileceklerdir.</p>	<p>Kazanç yetersizliği nedeniyle yararlanılmayan tutarlardan ise takip eden yıl/yılların tüm geçici vergi dönemlerinde yararlanılma imkânı bulunmaktadır.</p> <p>Cari yıl içerisinde doğan nakit sermaye ödemesi indirim hakkının aynı yılın ilk üç geçici vergi döneminde kullanılma imkânı bulunmamakla birlikte, kazancın yetersiz olması nedeniyle ilgili hesap döneminde indirim konusu yapılamayan tutarlar izleyen hesap dönemine ilişkin geçici vergilendirme dönemlerine ait geçici vergi matrahlarının tespitinde endekslmeye tabi tutulmaksızın indirim konusu yapılabilecektir.</p>

<p>İndirim tutarından yararlanılması için istenen bilgi ve belgeler</p> <p>İndirimden faydalanmak isteyen sermaye şirketlerinin, taahhüt edilen sermaye artırım tutarının nakit olarak şirketin banka hesabına fiilen yatırıldığına ilişkin olarak bu işlemleri içeren ve ilgili banka şubesi tarafından onaylanmış banka hesap özeti ninin kâğıt ortamında veya elektronik ortamda ilgili dönem kurumlar vergisi beyannamesi verme süresi içerisinde kurumlar vergisi yönünden bağlı oldukları vergi dairelerine ibraz etmeleri gerekmektedir.</p> <p>Ayrıca, indirimden faydalanmak isteyen sermaye şirketlerinin, nakdi olarak artırdıkları sermaye ile indirim konu edecekleri tutara ilişkin bilgileri, kurumlar vergisi beyannamesi ekindeki bildirim doldurulması suretiyle elektronik ortamda vergi dairesine verilmesi gerekmektedir.</p>	
<p>Nakit sermaye ödemelerinin ve yararlanılacak indirim tutarının nazım hesaplarda takip edilmesi</p> <p>Her hesap döneminde yeniden yararlanılacak olan İndirim tutarı, diğer şartların sağlanması halinde bir hak olarak doğmakta ve ilgili yılda kurum kazancı doğmamışsa ertesi yıllara devredilmektedir. Bu sebeple, yıllar itibarıyla nakit sermaye ödemelerinin, hakedilen, yararlanılan ve devredilen indirim hakkının şirket kayıtlarında (nazım hesaplarda) izlenmesinde yarar bulunmaktadır.</p>	

ERCİYES

Yeminli Mali Müşavirlik ve
Bağımsız Denetim A.Ş.